

LVM/891/03/2017

Työ- ja elinkeinoministeriön lausunto Liikenne- ja viestintäviraston perustamisesta, Liikennevirastosta annetun lain muuttamisesta ja eräistä niihin liittyvistä laeista

Yleistä

Esityksessä ehdotetaan, että Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi, Viestintävirasto sekä Liikenneviraston tietyt toiminnot yhdistettäisiin uudeksi virastoksi, Liikenne- ja viestintävirastoksi. Uusi virasto aloittaisi toimintansa 1.1.2019. Viraston tehtäviin kuuluisivat viestinnän osalta nykyisen Viestintäviraston tehtävät. Liikenteeseen liittyvät tehtävät sisältäisivät Liikenteen turvallisuusviraston tehtävien lisäksi nykyisestä Liikennevirastosta siirtyviä tehtäviä, mm. merikartoituksen järjestäminen, kauppalustukien myöntäminen ja julkisen liikenteen kehittämiseen liittyvät tehtävät.

Nykyinen Liikennevirasto vaihtaisi nimensä Väylävirastoksi, mutta jatkaisi muutoin keskeytyksettä toimintaansa. Osa Liikenneviraston nykyisistä tehtävistä jäisi Väyläviraston tehtäväksi. Sen vastuulla olisivat liikenneväylien suunnitteleminen, kehittäminen ja kunnossapito mukaan lukien mm. talvimerenkulun tehtävät.

Virastouudistuksen tavoitteena on parantaa hallinnonalan kykyä vastata asiakastarpeiden ja toimintaympäristön muutoksiin sekä kehittää ja vahvistaa hallinnonalan strategista ohjausta sekä saada synergiaetuja. Tavoitteena on myös parantaa edelleen hallinnon tuottavuutta ja vaikuttavuutta resurssien monipuolisemmalla ja tehokkaammalla käytöllä.

Liikenneviraston liikenteenohjaus- ja hallintapalveluiden yhtiöittäminen

Esityksessä todetaan, että virastouudistuksen yhteydessä Liikenneviraston nykyiset liikenteenohjaus- ja hallintapalvelut (tie- rautatie- ja meriliikenteen ohjaus) muutettaisiin osakeyhtiöksi ja tehtävät siirrettäisiin perustettavaan valtion erityistehtävayhtiöön. Yhtiöittämisen sanotaan olevan keskeinen osa virastouudistusta, ja että virastouudistuksen merkittävimmät taloudelliset hyödyt muodostuvat pitkällä aikavälillä yhtiöittämisen seurauksena.

Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) viittaa yhtiöittämisen osalta sitä koskevaan aiempaan lausuntoonsa (TEM/2529/03.01.08/2018) ja korostaa

siinä esiin nostettujen seikkojen riittävän huomioon ottamisen olennaisuutta erityistehtävayhtiön perustamisessa ja toiminnassa.

Ilmatieteen laitoksen toiminta

Esityksessä on mainittu Ilmatieteen laitoksen liiketaloudellisen toiminnan osalta tarkoituksena olevan toiminnan jatkaminen Ilmatieteen laitoksessa. TEM toimitti 29.11.2017 liikenne- ja viestintäministeriölle lausunnon luonnoksista laiksi ja asetukseksi Ilmatieteen laitoksesta (TEM/2154/03.01.08/2017). TEM katsoo aiheelliseksi korostaa lausunnossa esiin nostettuja kilpailun toimivuuden turvaamiseen liittyvien seikkojen sekä kilpailulainsäädännön huomioon ottamista Ilmatieteen laitoksen toiminnan suunnittelussa. Etenkin kilpailulain (948/2011) kilpailuneutraaliteettisäännösten ja EU:n valtioneuvoston noudattaminen on varmistettava laitoksen toiminnassa.

Kyberturvallisuuskeskuksen toiminta

Esityksessä on viitattu virastouudistuksen valmistelun yhteydessä suoritettuun arviointiin kyberturvallisuusasioiden yhtiöittämisestä tai siirtämisestä Huoltovarmuuskeskukselle. Asiaa selvittäneen työryhmän johtopäätös oli, että kyberturvallisuusasiat tulisi sijoittaa perustettavaan Liikenne- ja viestintävirastoon.

TEM on LVM:n virastouudistusta koskevan valmistelun eri vaiheissa toistuvasti edellyttänyt, että Kyberturvallisuuskeskuksen asema valtion yhteisenä ja horisontaalisena turvallisuustoimijana otettaisiin valmistelussa huomioon ja riittävän laaja-alaisesti selvitetäisiin, mikä olisi soveltuvin organisaatio tai organisoitumistapa tuon toiminnan hoitamiseksi jatkossa. Toiminnallista yhteyttä valmistelussa ehdotettuun LVM:n hallinnonalan laajaan viranomaiseen TEM on pitänyt kyseenalaisena.

LVM ei ole ehdotettua yhteistä valmistelua käynnistänyt vaan sen valmistelu on perustunut hallinnonalan omiin selvityksiin ja niissä julki-tuotun haluun säilyttää Kyberturvallisuuskeskus jatkossakin LVM:n hallinnonalalla. TEM katsoo kuitenkin, että Kyberturvallisuuskeskuksen aseman ja itsenäisyyden riittävä turvaaminen sekä sen rahoituksen pitäminen erillään uuden virastokokonaisuuden yleisistä määrärahoista voivat olla tässä vaiheessa riittävä ratkaisu keskuksen asemaa koskevien huolten vähintäänkin pienentämiseksi.

Kimmo Ruth
Työmarkkinaneuvos

Iiro Ihanamäki
Asiantuntija